

Rozesílka Lísky

Informace, náměty a metodická podpora pro EVVO

LÍSKA

Připravili jsme pro Vás podzimní rozesílku 17/2016. Venku pokračuje nádherné babí léto, které zve do přírody. Nabídka je pestrá stejně jako barvy podzimu. Od dnů otevřených dveří na farmách a jablečných slavností, přes aktivity v rámci kampaně STROMY A MY (září – říjen), Dne stromů (20. října), rozmanité exkurze i vzdělávací akce. Jsme rádi, že právě prostřednictvím lískové rozesílky vám můžeme poskytovat pozvání na podobné akce, informovat vás o grantových výzvách, nových publikacích, pomůckách či zajímavých projektech a dění v organizacích.

Akce do diáře:

- ✓ **Osvětová kampaň STROMY A MY**, do 31. října
- ✓ 20.-21. října – **akreditovaný workshop** a tradiční **setkání pedagogů MŠ** na Hájence v Semetíně, Vsetín
- ✓ **POZOR ZMĚNA termínu: 1. prosince - XVI. Krajská konference o EVVO** ve 14115 Baťově institutu ve Zlíně, hlavním tématem je **Odkud se bere jídlo** (příběhy jídla). Můžete se těšit na referát Margit Slimákové, specialistky na zdravotní prevenci a výživu z iniciativy Skutečně zdravá škola.

- **Podrobný přehled akcí v regionu** i mimo něj najdete na webu Lísky v **Krajském kalendáři akcí**, <http://www.liska-evvo.cz/akce>. Pozvánky na své akce, výstavy, semináře apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí můžete průběžně zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- **Aktuální nabídku vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení** zveřejňujeme na www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele.
- **Aktuální fotografie z akcí Lísky** najdete na <http://evvo-liska.rajce.idnes.cz/>
- **Metodické listy** pro učitele a **listy skřítky Lískáčka** pravidelně zasíláme jen členům Klubu LÍSKY a LÍSKY, z.s.

Dnešní pranostika: 30. září – svatý Jeroným, bez dřeva zatopil.

V příloze najdete:

- 1 - Rozesílku 17/2016 - celý text v PDF
- 2 - nabídku na kurz koordinátora EVVO (2017-2018)
- 3- nominační list na Cenu EVVO 2016
- 4- pozvánku na říjnové setkání a workshop MŠ, Hájenka Semetín
- 5 – kalendář akcí kampaně Stromy a my
- 6- pozvánku na Stromové slavnosti do Zlína
- 7 – pozvánku na Den stromů do zámku Lešná u Val. Meziříčí
- 8 – pozvánku na DOD na biofarmu Juré
- 9 – podpora KOSENKY Valašské Klobouky
- 10 - přihlášku na vzdělávací akci Lísky

Klub Lísky má 62 členů, je pro nás velkou radostí a motivací.

Děkujeme za Vaši přízeň a podporu.

Pokud se Vám programy a činnosti Lísky líbí, máte rádi přírodu, tradice a kulturu (nejen) Zlínského kraje, můžete se stát členem Klubu Lísky i Vy. Svým členstvím v Klubu podpoříte naše poslání a programy, a zároveň dáte najevo, že nám fandíte. Členství v klubu můžete též darovat jako dárek.

Informace o klubu i ukázkový list pro rodiny s dětmi najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>

Kde Líska pomáhá

Líska pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

KOSENKA Valašské Klobouky

Jedno z nejstarších středisek ekologické výchovy a centrum ochrany přírody v kraji potřebuje pomoc s financování provozu i radu jak objekty dále využívat. *Podrobně v příloze.*

Korunka Luhačovice

Mezi hlavní cíle patří pomoc nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí. Více na www.korunkaluhacovice.cz

Dobrý anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění. Více na <https://www.dobryandel.cz/>

Šíříme myšlenku Dobrého anděla a pomáháme oslovit a získat další Dobré anděly. **Podívejte se na novou kampaň:** <https://www.dobryandel.cz/1500-statecnych>

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Centrum Čalantika je jméno chudinského slumu v bangladéšské metropoli Dháce, kde žije více než 12 tisíc lidí. Čalantika je však také název centra pro vzdělání a volný čas, které poskytuje základní vzdělání dětem z velmi chudých poměrů a podporuje je v tom, aby začaly chodit do školy a své vzdělání úspěšně dokončily. Centrum nabízí vzdělání také rodičům a opatrovníkům dětí, zlepšuje životní i pracovní podmínky rodin a je oporou celé místní komunity. <http://www.calantika.cz>

Člověk v tísní – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Společnost Člověk v tísní vznikla jako humanitární organizace s cílem pomáhat lidem v krizových oblastech.

Provozovatelem e-shopu Skutečný dárek je společnost Člověk v tísní, o.p.s. Nákupem Skutečných dárků přispíváte do sbírky **Skutečná pomoc** (www.skutecnapomoc.cz), díky níž Člověk v tísní zlepšuje životy lidí nejen v chudých zemích světa. Člověk v tísní pracuje také v České republice. Pomáhá lidem při každých povodních. V Čechách i na Moravě poskytuje sociální služby, pomáhá studentům i pedagogům na téměř 3 000 školách, doučuje děti ze sociálně slabších rodin. Každoročně pořádá festival Jeden svět. **Pro více informací navštivte www.clovekvtsni.cz. O pomoci v ČR se dozvíte také na stránkách www.lepsiskolaprovsechny.cz**

Aktuality a novinky

❖ Pokračuje osvětová kampaň Stromy a my

Šestý ročník kampaně potrvá až do 30. října. Můžete navštívit exkurze, besedy, výstavy, soutěže, výsadby a setkávání zaměřené na téma stromy.

„Kampaň je inspirována zejména Dnem stromů, který připadá na 20. října. Chceme upozornit na jedinečnost, krásu a význam stromů, o které je potřeba se nejen starat a chránit je, ale také znovu vysazovat. Stromy a keře zkrášlují naše města, parky, zahrady a poskytují plody lidem i živočichům. Především jsou ale důležité jako součást krajiny, zadržují vodu, pomáhají proti erozi a jsou zdrojem životně důležitého kyslíku. Potřebujeme je všichni a musíme se o ně poctivě starat,“ přiblížil kampaň krajský koordinátor Martin Rezek z Parku ROCHUS v Uherském Hradišti.

Organizátoři kampaně věří, že lidé během kampaně získají informace a náměty, které je budou inspirovat k oslavě přírody, barevných listů a především stromů. Do kampaně se zapojila více než desítka organizací.

Více informací najdete na www.liska-evvo.cz nebo <https://www.facebook.com/pages/Stromy-a-my>

❖ Strom roku 2016

Už jen do 10. října můžete hlasovat v anketě **Strom roku** 2016. Letos poprvé můžete hlasovat i odevzdáním starého mobilu do sběrného E-boxu **Asekol** v místě, kde finalista roste. Za každý takto recyklovaný mobil přičteme vašemu finalistovi 20 hlasů k dobru.

Finalisté již získali přes třicet tisíc hlasů. S těsným náskokem jsou zatím ve vedení břestovce z **Ústí nad Labem**, v závěsu pak Lípa z Lipky nedaleko **Chrudim**.

Finalistou za Zlínský kraj je Bratřejovská hrušeň planá, zatím drží šestou pozici!

<http://www.stromroku.cz/Letosni-rocnik/bratrejovska-hrusen-plana.aspx>

www.stromroku.cz

❖ Soutěž o titul regionální výrobce podporující místní udržitelnou ekonomiku, 3. ročník

Patronkou soutěže je pani Mgr. Milena Kovaříková, předsedkyně Výboru pro územní plánování, zemědělství, životní prostředí a rozvoj venkova Zastupitelstva Zlínského kraje.

Cílem soutěže je podpořit a zviditelnit místní výrobce a zvýšit povědomí veřejnosti o místních produktech. Podpořit místní ekonomiku vedoucí především k zachování tradic a tradiční výroby, řemesel a ruční práce, rozvoji ekologického zemědělství, využívání místních surovin a uplatňování postupů šetrných k životnímu prostředí. Soutěž probíhá na území Zlínského kraje v termínu 1.9.- 21.10.2016.

Kategorie:

- 1. Výrobce potravin**
- 2. Zemědělec, farmař**
- 3. Řemeslník**
- 4. Rukodělný výrobce**

Více informací a přihláška na <http://www.liska-evvo.cz/doc/soutez-o-titul-regionalni-vyrobce-2>

❖ Nominace na Cenu za přínos rozvoji EVVO ve Zlínském kraji, XVI. ročník

Návrhy na nominace mohou lidé i organizace zasílat do 21. října letošního roku.

Návrh na nominaci může podat kterákoliv fyzická či právnická osoba prostřednictvím úplně a správně vyplněného formuláře a v uvedeném termínu. Nominace bude posuzovat řídicí výbor LÍSKY, posílený o nezávislé osobnosti. O nominaci budou jednotlivci i organizace osobně informováni.

Nominace budou zveřejněny a ceny předány na XVI. Krajské konferenci o EVVO, která se uskuteční 1.12.2016 ve 14I15 BAŤOVĚ INSTITUTU ve Zlíně.

Nominace je možno podávat a ocenění bude rozdáno v deseti kategoriích:

1. Osobnost EVVO.
2. Ředitel školy, školského zařízení/manažer neziskové organizace.
3. Školní koordinátor EVVO, pedagog, lektor.
4. Pracovník/dobrovolník nestátní neziskové organizace.
5. Komunální politik/pracovník veřejné správy.
6. Žák základní/střední školy, student vyšší/vysoké školy.
7. Podnikatel (právnícká i fyzická osoba).
8. Škola, školské zařízení/vzdělávací instituce/nezisková organizace.
9. Projekt/aktivita EVVO realizovaný/á na území Zlínského kraje.
10. Objev v oblasti EVVO (jednotlivec).

Nominaci mohou zájemci zaslat nejpozději do 21. 10. 2016 písemně na adresu: LÍSKA, z.s., M. Urbánka 436, Rokytnice, 755 01 Vsetín, nebo elektronicky e-mailem: infoevvo@seznam.cz.

Zdroje (nejen) pro EVVO

- **MŽP vyhlásilo Program na podporu projektů NNO pro rok 2017.** Vyhlášení najdete na webových stránkách MŽP v sekci Financování ochrany ŽP / Národní programy / Grantová řízení pro NNO nebo přímo na odkazu http://www.mzp.cz/cz/vyhlaseni_programu_nno_2017
- **MŽP podpoří environmentální programy pro žáky mateřských, základních a středních škol**
http://www.mzp.cz/cz/news_010916_LIFE
- Řídicí orgán OP VVV vyhlašuje dne 23. června 2016 výzvy č. 02_16_022 **Podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování – Šablony pro MŠ a ZŠ I** (výzva je určena pro území mimo hlavní město Praha) a č. 02_16_023 **Podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování – Šablony pro MŠ a ZŠ I** (výzva je určena pro území hlavní město Praha) v prioritní ose 3 OP VVV. Zpřístupnění IS KP14+ pro příjem žádostí o podporu: 23. června 2016. Ukončení příjmu žádostí dle textu výzvy: 30. 6. 2017.
<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy-1/vyzvy-c-02-16-022-a-c-02-16-023-podpora-skol-formou-projektu>
- **Nadace VIA vyhlašuje grantová kola pro Rychlé granty na krátkodobé projekty do 6 měsíců**, kdy můžete získat až 30 000 korun. Uzávěrka programu je vždy první čtvrtek v měsíci. Více informací včetně formuláře žádosti a textu vyhlášení najdete na stránce Rychlých grantů:
<http://www.nadacevia.cz/cz/granty-a-podpora/podpora-mistnich-iniciativ/mesta-z-jineho-testa-rychle-granty-2015>
- Granty Evropské nadace mládeže Vyhlášovatel **European Youth Foundation**,
<http://nno.ecn.cz/index.stm?apc=nF2xx1--&x=2425367>

Pozvánky na akce, vzdělávací a osvětové programy v regionu

- **Dny otevřených dveří a exkurze na farmy a k regionálním výrobcům v regionu:**
  - 1.10. , Biofarma Juré Lužkovice u Zlína, více na www.iskopanice.cz
  - 1.10., Den Zlínského kraje, platforma 14I15 Baťův institut, Zlín

- **Výstava „Na stromech“, aneb poznej své boty na výstavě v parku ve Vsetíně**

Zámecký park na Vsetíně se v prvním říjnovém týdnu roku 2016 připojí k desítkám českých parků, které budou hostit Výstavu na stromech s podtitulem Poznej své boty. Na 15 plakátech s fotografiemi od mezinárodně oceňovaného bangladéšského fotografa GMB Akashe se dozvíme, co vše se skrývá za zpracováním kůže pro náš trh či výrobou bot. Snímky vznikly exkluzivně pro českou nevládní organizaci NaZemi, která výstavu koordinuje. Akce se koná od 1. do 8. října během Týdne důstojné práce. V sobotu 1. října, při instalaci a zahájení výstavy, tu žáci ZŠ Vsetín, Sychrov 97 nabídnou ochutnávku fairtradové kávy.

Více zde: <http://www.zsvsetinsychrov.cz/.../vystava-na-stromech-pozvan.../>

- **Výstava na stromech, 1.- 8.10.2016**

je celorepublikový happening, který se koná během Týdne důstojné práce a upozorňuje na ožehavá témata naší každodenní spotřeby. Letošní ročník proběhne v českých parcích 1.–8. října 2016. Mezinárodně oceňovaný fotograf GMB Akash pro nás zdokumentoval pracovní podmínky v koželužnách a při výrobě obuvi v Bangladéši.

<http://www.nazemi.cz/cs/vystava-na-stromech>

- **Stromové slavnosti ve Zlíně, 18. s 20. října, Magistrát města Zlín, www.zlin.eu**

- **Minifestival ekozemědělství ve Zlíně, 19. listopadu 2016, Klub Alternativa, od 13,00 hodin**

Více na www.iskopanice.cz

- **Aktuální podrobný přehled akcí (nejen v regionu) najdete na webu Lísky v Krajském kalendáři akcí,**

<http://www.liska-evvo.cz/akce>

Pozvánky na akce a vzdělávací programy v jiných místech ČR

- Tento víkend je hlavní termín **podzimního Festivalu ptactva (EuroBirdwatch)**, kdy se po celé Evropě se konají výpravy za ptáky do přírody. I u nás můžete vyrazit pozorovat ptactvo! Vyberte si nějakou ze 33 vycházek, které proběhnou oba víkendové dny ve všech krajích po celé republice. Organizátoři často připraví pro návštěvníky i ukázkou kroužkování ptáků nebo různé hry pro děti. Přehled najdete na webu ČSO - <http://www.cso.cz/festival2016.html>

- **Pozvání na 1. konferenci Perpetuum 2016 - Konferenci o vzdělávání bez hranic.**

Kdy: 8. Listopadu 2016

Kde: Centrum současného umění DOX

Co vás to bude stát: jedno volné úterý a registraci na stránce

Kde se registrovat: www.konference-perpetuum.cz

Kde najdete zákulisní informace: facebook.com/events/1636552583303237/

- **Národní fairtradová konference, 10. 11. 2016 v pražském Divadle pod Palmovkou.** Čekají vás novinky z mezinárodní kampaně, sdílení příkladů dobré praxe a inspirativní hosté. O fair trade budeme mluvit v širším kontextu udržitelného rozvoje, klimatické změny a potravinové suverenity. Registrace na <http://konference.ekumakad.cz>

- **Konference Skutečně zdravá škola, 12.11.2016, Praha, www.skutecnezdravaskola.cz**

Vzdělávání a metodická podpora EVVO

Akreditované semináře LÍSKY:

- ✓ Školní přírodní zahrada. Jak na školní přírodní zahradu krok za krokem, 4.10.2016, pořádá Líska a VIS Bílé Karpaty, <http://vis.bilekarpaty.cz/>
- ✓ 20.-21. října - tradiční setkání pedagogů MŠ a sítě Mrkvička na Hájence v Semetíně, Vsetín, <http://www.liska-evvo.cz/doc/setkani-pedagogu-materskych-skol>

V LÍSCĚ plánujeme otevření dalšího kurzu pro koordinátory EVVO: Jedná se o studium k výkonu specializovaných činností v oblasti environmentální výchovy – v souladu s § 9, odst. 1, písm. d) vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění vyhlášky č.412/2006 Sb. („specializační studium“).

Kurz II (2017 – 2018), zahájení v září 2017. Zájemci hlase se na infoevvo@seznam.cz

Cena: předpokládáme 10.000 Kč. Bude ještě upřesněna v návaznosti na počet účastníků a získané dotace. Bude zahrnovat poměrnou část režijních nákladů, ubytování a stravu. Předpokládaný počet účastníků: 15-20

<http://www.liska-evvo.cz/doc/specializacni-studium-koordinator-evvo>

Pozvánky a přihlášky na vzdělávací akce LÍSKY ke stažení <http://www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele>

Programy a služby Lísky a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

- Pokud potřebujete při plánování či realizaci environmentální výchovy konkrétní **metodickou pomoc a konzultace**, máte zájem o **elektronickou rozesílku, materiály k EVVO, vzdělávací akce, výukové programy pro žáky, kontakty na organizace** apod., potom využijte služby a programy LÍSKY. Kontakt: infoevvo@seznam.cz, telefon 605 806 840
- Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě M.R.K.E.V.** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Do obou sítí je možné se registrovat průběžně. Veškeré **informace o podmínkách registrace** naleznete na: <http://www.pavucina-sev.cz>, sekce Pro školy.
Krajským koordinátorem ve Zlínském a Moravskoslezském kraji je **ALCEDO – středisko volného času Vsetín**, zde získáte další informace a přihlášky, alcedo@alcedovsetin.cz

Výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ

- Nabídku výukových programů středisek ekologické výchovy a organizací najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/programy-a-souteze-pro-zaky>
Seznam všech lektorských programů zámku Kinských naleznete zde: <http://www.muzeumvalassko.cz/vystavy/spolecenskovedni-lektorske-programy-pro-ms-zs-ss/>

Tipy na pobyty, tábory a dovolenou pro rodiny s dětmi

Nabídky najdete na: <http://www.liska-evvo.cz/doc/tabory>

Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy

- Naplánujte si návštěvu **14I15 Baťova institutu Zlín**, www.14-15.cz
- **Muzeum regionu Valašsko**, aktuální nabídku najdete na www.muzeumvalassko.cz

Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí

Přehled soutěží najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas>

- ✓ **Ekologická olympiáda středoškoláků, 6.-8.10.2016, Valašské Klobouky**
- ✓ **Natoč BIO – studentská soutěž videoklipů propagujících biopotraviny**

Pro zájemce ve věku 13-18 let. Je třeba natočit videoklip, který propaguje biopotraviny, regionální potraviny nebo regionální výrobce a zpracovatele potravin.

Svůj klip můžete poslat do 30. října 2016. Poté vybere komise ty nejlepší klipy, které vyhrají například outdoorovou kameru a další ceny. Info na www.natoc-bio.cz

Soutěž organizuje Tradice Bílých Karpat z.s., s finanční podporou MZe.

- ✓ **Máte své magické místo, které byste chtěli ukázat a ještě k tomu něco vyhrát?**
Informace o soutěži MŽP na http://www.mzp.cz/cz/ceska_priroda

Projekty (nejen) pro školy a skupiny dětí

Fairtradové školy

jsou součástí kampaně Fairtradová města – mezinárodní iniciativy označování míst, kde je podporován fair trade. Cílem kampaně je osvěta v oblasti fair trade a podpora prodeje fairtradových produktů v daném místě.

Pro bližší informace a podporu v získání statusu kontaktujte:

http://www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly

Světová škola

Certifikát uděluje společnost Člověk v tísni, o.p.s. ve spolupráci s dalšími neziskovými organizacemi (ADRA, o.s., EDUCON, NaZemi, ARPOK). O získání se mohou ucházet základní i střední školy po splnění několika kritérií.

Zajímá se vaše škola o globální problematiku? Začleňujete do výuky žákovské či školní projekty a jiné aktivní vyučovací metody? Věříte, že svým jednáním můžeme ovlivnit dění na druhém konci světa?

Pak neváhejte a zkuste získat prestižní certifikát Světová škola. Pro více informací kontaktujte některou ze zapojených organizací!

[Varianty - Člověk v tísni, o.p.s.](#); [Multikulturní centrum Praha \(MKC Praha\)](#); [ARPOK](#)

Globální rozvojové vzdělávání

Náměty a projekty do výuky získáte na <http://www.globalnirozvojovevzdelavani.cz>

Odpovědná škola

Značku Odpovědná škola uděluje Asociace společenské odpovědnosti školám, které kromě klasického vzdělávání žáků vnímají kulturní, sociální a vzdělávací potřeby místa, ve kterém působí.

Cílem projektu je zvýšit povědomí o společenské odpovědnosti u škol a příklady dobré praxe inspirovat ostatní. Chceme dosáhnout toho, že se stane odpovědné chování dětem, studentům, ale i rodinám naprosto přirozené a automatické jako základní počty.

<http://www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola>

Skutečně zdravá škola

LÍSKA od počátku podporuje a fandí iniciativě Skutečně zdravá škola

Více o iniciativě a programech na webu a Facebooku. <https://www.facebook.com/skutecnezdravaskola>, www.skutecnezdravaskola.cz, Telefon: 732 967 206

Zelené okénko

Zelené úřadování

je zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, školky, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje jednak systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a jednak nakupování.

Zelené nakupování

je takový způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Doporučujeme stránky Ekologického institutu Veronica, který se zeleným úřadováním a zeleným nakupováním dlouhodobě zabývá a vydal řadu materiálů. Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz

Žijte BIO

www.bio-info.cz vám přináší návody a inspiraci, jak žít zodpovědný život, každý den. Pokud považujete hodnoty jako šetrné zacházení s přírodními zdroji, zodpovědnost či etiku za důležité, pak rubrika „Žijte BIO“ je právě pro vás. Je určena pro ty z vás, kteří život vychutnávají plnými doušky a zároveň berou ohled na druhé a přírodu.

Fair Trade (Spravedlivý obchod)

Fair trade je způsob obchodu, který dává drobným pěstitelům, řemeslníkům i zaměstnancům ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky možnost užít se vlastní prací za důstojných podmínek. Pokud si český spotřebitel koupí fairtradový výrobek, dává tak přednost výrobkům, za nimiž nestojí zneužívání dětské práce, nelidské pracovní podmínky, či devastace životního prostředí. Více informací najdete na www.nazemi.cz/fairtrade

- **Výrobky fair trade můžete zakoupit v LÍSCĚ.**

Najdete nás v budově Základní školy Vsetín, Rokytnice 436, <http://www.liska-evvo.cz/doc/kontakty>
Otevřeno máme v pondělí a čtvrtek, 9-14.30 hodin, <http://www.liska-evvo.cz/doc/kancelar-lisky>
Návštěvu si můžete domluvit předem na infoevvo@seznam.cz

Líska je členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín.**

Líska je místním podporovatelem **fair trade**, http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky

- Lískový web www.poctivevyrobene.cz
- **Regionální značky** <http://www.regionalni-znacky.cz>

Recepty z naší kuchyně – *patronkou rubriky je paní Milena Kovaříková*

Pošlete nám zajímavé a chutné recepty z vašich domácích i školních kuchyní. Originální recepty, nebo ověřené recepty s uvedením zdroje můžete posílat na infoevvo@seznam.cz
Rádi bychom podpořili místní produkty, zdravé stravování, fairtradové suroviny, tradiční recepty a recepty v návaznosti na zvyky a tradice našeho regionu.

Dýňová polévka, labužnická a přesto jednoduchá

dýně Hokkaidó
bazalka
¼ másla
1 cibulka
zázvor
vývar (můžeme i z kostky)
feferonka
sladkou šlehačku
špetka šafránu

Dýni vydlabeme od semínek, ale zachováme slupku. Nakrájíme na kostky. Rozpustíme máslo, na kterém necháme osmahnout nakrájenou feferonku (podle toho jak máte rádi pálivé), cibulku a zázvor. Po osmahnutí přidáme horkou vodu a vaříme i s vývarem (můžeme použít i z kostky) doměkka. Rozmixujeme,

přidáme kelímek sladkou šlehačku a trochu šafránu, když máme, dodá polévce pikantní chuť. Pak ještě chvíli povaříme a můžeme podávat.

Zdroj: www.mebio.cz

Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** Vám PORADÍ v Ekologickém institutu Veronica <http://www.veronica.cz/?id=418>
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku?**, Přehledná mapa přírodních zahrad na Ekomapě, http://www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín** <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>

Publikace, časopisy, zpravodaje, učební pomůcky, hračky, odkazy a portály

- Nakoukněte do rubriky Podzim: <http://www.i-creative.cz/category/podzimni-namety/> a objevte na jednom místě hromadu nápadů, které vás inspirují k výpravě do přírody na sběr přírodnin.
- Sbíрка podzimních návodů - jsou jich celé tři stránky: <http://www.tvorive.estranky.cz/clanky/podzim/>
- Dlouho očekávaná a zcela **Nová biokuchařka Hanky Zemanové!** Kompletně přepracované vydání nejprodávanější knihy o biopotravínách a zdravém vaření po deseti letech. Již brzy na našem e-shopu www.bioweb.cz
- **Knížka Stačí jen málo** je doporučením pro všechny inovativní učitele! Učitel, který si projde cvičeními z této knížky, si děti naprosto získá (bude přirozenou autoritou). Více v recenzi: <http://obchod.portal.cz/staci-jen-malo/?tab=3>

Zprávy a inspirace ze škol, neziskových organizací, veřejné správy, firem

- **JDĚTE VEN**
Jak si dnes děti venku hrají, baví je to tam? Konkuruje pobytu venku obrazovky počítačů a televizorů? Co dnes rodiče dětem dovolí a nedovolí? Zajímá nás, jak jste na tom vy a vaše děti. Zapojte se do on-line výzkumu JDĚTE VEN a vyplňte náš dotazník zde bit.ly/2crSIBB
- **Pro pedagogy lesních MŠ - NOVÝ PROGRAM PŘÍRODNÍ PEDAGOGIKA od 3. 10.2016**
Nestačí děti odvést do lesa a očekávat, že tím je zajištěno vzdělávání. V ČR zatím není možnost systematicky studovat didaktiku pedagogické práce v přírodě. Cílem vzdělávacího programu je umožnit účastníkům, kteří již nějakou zkušenost se vzděláváním dětí v přírodě mají, porozumět působení lesa a přírody na rozvoj dítěte, pochopit princip a význam volné hry. Účastníci se budou zabývat řemesly, základy didaktiky biologie, přírodovědy, geologie a zopakují si základní znalosti o lese a přírodě. Nebudou chybět hry, příběhy a písně.
Přírodní pedagogika je obor rozšířený zejména v Německu, odkud pochází i lektor celého cyklu RUDOLF HETTICH.
Více zde: <http://www.lesnims.cz/.../prihlasovani-na-prirodni-pedagogiku...>
- **Kde všude můžete najít členy a partnery LÍSKY**, <http://www.liska-evvo.cz/clenove>

Zprávy z webových stránek a tisku, odborné články

■ Když dětství prožijete v přírodě, budete v dospělosti i ochráncem přírody?

V rámci svého [výzkumu pro diplomovou práci](#) jsem se snažila odpovědět na zdánlivě jednoduchou otázku. Když člověk jako dítě často pobýval v přírodě, znamená to, že ji teď, když je dospělý, bude více chránit? Při hledání odpovědi se postupně vynořovala řada dalších faktorů, které tuto vazbu činí méně zřetelnou, více problematickou a tím pádem i více zajímavou.

http://ekolist.cz/cz/publicistika/eseje/kdyz-detstvi-prozijete-v-prirode-budete-v-dospelosti-i-ochrancem-prirody?utm_content=buffer4918b&utm_medium=social&utm_source=facebook.com&utm_campaign=buffer

■ Jak mít opravdu na zahradě motýly

Taky jste už četli krásné články s textem, které vonící a kvetoucí rostliny si máte zasadit, abyste měli doslova motýlí zahradu? Já jich prošla spousty a nesedí mi na nich jedna zásadní věc. Všechny jen řeší rostliny s nektarem, které na vaši zahradu opravdu přilákají dospělé krásné okřídlené jedince. Jenže celá situace má háček – ve vašem okolí musí být alespoň jeden dostatečně osvětlený člověk, který pěstuje rostliny i pro housenky motýlů. Bez housenek totiž nejsou žádní motýli a proto se není čemu divit, že můžete v poslední době číst články jako [Louky přišly o polovinu motýlů](#), [Vymřou v Evropě motýli](#) a [Budoucnost bez motýlích křídel](#) či [Motýli – ubývající ozdoby luk](#).

<http://www.vysnenazahrada.cz/2014/03/jak-mit-opravdu-na-zahrade-motyly.html>

Kompletní informační materiály k invazním druhům, které se ocitly na tzv. unijním seznamu, k dispozici zde:

<http://invaznidruhy.nature.cz/unijni-seznam/druhy/>

STOP palmovému oleji

Více informací na stránkách Koalice proti palmovému oleji - <http://stoppalmovemuoleji.cz/>

Bannery k šíření najdete zde <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/logo.php>.

I váš hlas pomůže zabránit devastaci pralesů způsobenou člověkem - [Podepsat petici](#)

Environmentální informační servis Líska:

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlašovaných grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky** www.liska-evvo.cz
- **Knihovna** www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- Prodej a distribuce materiálů k EVVO.
- **Krajský kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji** na www.liska-evvo.cz/akce
Pozvánky a informace zasílejte na elektronickou adresu Líska: infoevvo@seznam.cz
- **Osvětové a informační kampaně** www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

LÍSKA, z.s., tel: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz, www.liska-evvo.cz

Líska najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny

Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené

Sdružení Líska / Stromy a my

Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji

Sdružení Líska / ŽABAKO – žákovská badatelská konference

Sdružení Líska / Jak učit POLY

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK

Sdružení Líska / Zdravě do života

Líska

Rozesílku připravuje a rozesílá **LÍSKA, z.s.** s finanční podporou Zlínského kraje. Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz
Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.